

سخن سردبیر

طبيعت عمدہ مطالعات تعامل انسان و اطلاعات مبنایی کارکردگرایانه و عملی دارد کہ می تواند منشعب از نظریات جامعہ مدرن و پسامدرن باشد. با توجه به آثار دریافتی و مطالعاتی که اخیراً در برخی مجلات داخلی منتشر شده است می توان علاقه مندی پژوهشگران ایرانی برای به کارگیری رویکردها و دیدگاه های پست مدرن را هم در این حیطه مشاهده کرد. در این راستا ما شاهد گسترش و تکثر روش های پژوهش در مطالعات مرتبط در حوزه تعامل انسان با اطلاعات هستیم بطوریکه دامنه روش های بررسی وجوه تعاملات انسان با هر آنچه می توان آن را اطلاعات نامید، از روش های صرف کمی به روش های کیفی و آمیخته تسری پیدا کرده است. این گستردنگی روش شناسانه، متأثر از تنوع جهان بینی های پژوهشگران، باعث شده تا همزمان با فرایندگی تولید مقالات، شاهد تنوع روش های بکار گرفته شده در مطالعات دریافتی هم باشیم. به نظر می رسد توجه به اصول متعدد روش شناسی غرب و توجه تقریباً ناظم پژوهشگران کتابدار به مباحث جامعه شناسی، مبانی روان شناسی شناختی و همچنین جامعه شناسی علم در این فرایند بی تأثیر نبوده باشد.

همان طور که بارها هم گفته شده، حوزه مطالعات انسان و اطلاعات عرصه ای عمدتاً بین رشته ای است که همین امر نشان دهنده پتانسیل بالای ژورنال تعامل انسان و اطلاعات برای دریافت مقالاتی با گستره ای از موضوعات مرتبط است. در شماره اخیر خوانندگان محترم شاهد بازتاب روند رو به گسترش حوزه های پژوهشی مورد علاقه محققان در زمینه های تعاملات انسان با اطلاعات خواهند بود و البته این امر بمنوعی نشان دهنده رویکردهای موردن قبول هیئت تحریریه محترم ژورنال نیز هست. به هر حال مجموعه پیش رو برگرفته از دو دسته از مقالات است. دسته اول، که عمدہ مقالات این شماره را تشکیل می دهد، مقالاتی است که به واقع برای ارائه در اولین همایش ملی تعامل انسان و اطلاعات - که در آبان ماه امسال با همت گروه علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه خوارزمی برگزار شد - دریافت شده بودند اما به سبب برخورداری از کیفیت لازم پژوهشی و آموزشی برای انتشار در ژورنال تعامل انسان و اطلاعات در نظر گرفته شدند. دسته دوم هم مقالاتی هستند که دریافت آن ها به صورت عادی و برای انتشار در خود ژورنال بوده است.

تأکید ژورنال توجه به عرصه های مختلف مرتبط با محورهای اصلی تعامل انسان و اطلاعات است. این انحصار، همچنان که خود حوزه ای پژوهشی بسیار فراخی را شامل می شود، اما در عین حال بیانگر رویکرد تخصص گرایانه و خاص ژورنال نسبت به موضوعات مقالات دریافتی هم هست. بدیهی است که از نظر متولیان ژورنال، این تخصص گرایی در جهت تمرکز موضوعی و ارائه محتوای تخصصی به خوانندگان و مخاطبان علاقه مند به این حوزه بوده است، امری که تحقق آن می تواند نسبی بوده باشد. امیدواریم مجموعه پیش رو مورد توجه خوانندگان گرامی قرار بگیرد. تقاضامندیم همچنان که مقالات این شماره را مطالعه می فرمائید، چنانچه نظر و یا ایده خاصی در مورد مقالات و یا ساختار و نحوه ارائه آن ها دارید با استفاده از مجراهای ارتباطی موجود به ما اطلاع دهید. تلاش ما همواره پذیرش مقالاتی با سطح کیفی بالاتر و تلاش برای بهبود نحوه ارائه آن ها خواهد بود.

نصرت ریاحی نیا

سردبیر